

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “บทบาทของพระสงฆ์กับการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของไทย กรณีศึกษาจังหวัดกระบี่” ใช้การวิจัยเชิงคุณภาพแบบไม่ทดลอง (Non-experimental Design) โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลปฐมภูมิ ซึ่งได้ข้อมูลมาจากการสังเกตการณ์และการสัมภาษณ์อย่างเป็นทางการ (Observational and Structured of Formal Interview)

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย วัดตามศาสนาพุทธในจังหวัดกระบี่ จำนวนทั้งสิ้น 74 แห่ง เลือกมา 15 แห่ง จำนวนพระสงฆ์ทั้งหมด 661 รูป เลือกมา 15 รูป

ที่	ชื่อวัด	หมู่บ้าน	ตำบล	อำเภอ	จำนวนพระสงฆ์
1	วัดกระบี่น้อย	กระบี่น้อย	กระบี่น้อย	เมืองกระบี่	13
2	วัดถ้ำเสือ	หน้าชิง	กระบี่น้อย	เมืองกระบี่	7
3	วัดโพธิ์เรียง	โพธิ์เรียง	กระบี่น้อย	เมืองกระบี่	7
4	วัดสุวรรณธาราม	สองแพรก	กระบี่น้อย	เมืองกระบี่	9
5	วัดควนสบาย	ตลาดเก่า	กระบี่ใหญ่	เมืองกระบี่	11
6	วัดโกกาจูทามาตย์	ตลาดเก่า	กระบี่ใหญ่	เมืองกระบี่	11
7	วัดเขาคราม	เขาไม้แก้ว	เขาคราม	เมืองกระบี่	6
8	วัดหนองจิก	หนองจิก	เขาคราม	เมืองกระบี่	6
9	วัดในสระ	ในสระ	เขาทอง	เมืองกระบี่	7
10	วัดคลองใหญ่	คลองใหญ่	ทับปrik	เมืองกระบี่	9
11	วัดทับปrik	ทับปrik	ทับปrik	เมืองกระบี่	7
12	วัดในช่อง	ในช่อง	ทับปrik	เมืองกระบี่	7
13	วัดห้วยไต้	ห้วยไต้	ทับปrik	เมืองกระบี่	9

ที่	ชื่อวัด	หมู่บ้าน	ตำบล	อำเภอ	จำนวนพระสงฆ์
13	วัดห้วยไต้	ห้วยไต้	ทับปริก	เมืองกระบี่	9
14	วัดแก้วโกรวาราม	ปากน้ำ	ปากน้ำ	เมืองกระบี่	60
15	วัดปานุราชประชาสรรค์	หลังแขวง	ปากน้ำ	เมืองกระบี่	15
16	วัดไสไทย	ไสไทย	ไสไทย	เมืองกระบี่	17
17	วัดทุ่งสันติธรรม	บ้านทุ่ง	เขาคราม	เมืองกระบี่	11
18	วัดคลองสน	คลองสน	อ่าวนาง	เมืองกระบี่	14
19	วัดเกาะลันตา	ศรีราชา	เกาะลันตาใหญ่	เกาะลันตา	12
20	วัดเฉลิมพนมเขต	กอตง	เขาหิน	เขาพนม	7
21	วัดภูมิบรรพต	ยวนสาว	เขาหิน	เขาพนม	7
22	วัดเขาพนม	ห้วยเสียด	เขาพนม	เขาพนม	11
23	วัดโพธิ์เลื่อน	ควน	เขาพนม	เขาพนม	7
24	วัดโพธิ์พัฒนา	โคกหาร	โคกหาร	เขาพนม	9
25	วัดทุ่งปรือ	ทุ่งปรือ	พรุเตียว	เขาพนม	6
26	วัดพรุเตียว		พรุเตียว	เขาพนม	6
27	วัดโพธิ์แก้วประสิทธิ์	ทุ่งปอง	สินปุน	เขาพนม	6
28	วัดมะม่วงเอน	มะม่วงเอน	สินปุน	เขาพนม	7
29	วัดบ้านน้ำขาว	น้ำขาว	เขาพนม	เขาพนม	5
30	วัดถ้ำโกบ	ถ้ำโกบ	หน้าเขา	เขาพนม	1
31	วัดเขาหิน	ต้นพง	หน้าเขา	เขาพนม	7
32	วัดเขาล่อม	เขาล่อม	เขาใหญ่	อ่าวลึก	7
33	วัดไพรสนธ์	ในยวนไทย	เขาใหญ่	อ่าวลึก	7
34	วัดเจริญราษฎร์ศรัทธา	คลองยา	คลองยา	อ่าวลึก	11
35	วัดนิคมวาราม	คลองไร่	คลองยา	อ่าวลึก	9
36	วัดนาเหนือ	นาเหนือ	นาเหนือ	อ่าวลึก	7
37	วัดมหาธาตุวิมมงคล	บางโทง	นาเหนือ	อ่าวลึก	21
38	วัดป่าศิลาสวัสดิ์	หินราว	แหลมสัก	อ่าวลึก	6

ที่	ชื่อวัด	หมู่บ้าน	ตำบล	อำเภอ	จำนวนพระสงฆ์
39	วัดสถิตโพธาราม	สมิหลัง	แหลมสัก	อ่าวลึก	9
40	วัดถ้ำทิพย์ปริดาวาราม	ถ้ำเสือ	อ่าวลึกใต้	อ่าวลึก	5
41	วัดราษฎร์รังสรรค์	อ่าวลึกใต้	อ่าวลึกใต้	อ่าวลึก	6
42	วัดชมพูศรีรัตนบรรพต	คลองช่อลม	อ่าวลึกใต้	อ่าวลึก	5
43	วัดแหลมสัก	แหลมสัก	อ่าวลึกใต้	อ่าวลึก	5
44	วัดอ่าวลึกเหนือ	อ่าวลึกเหนือ	อ่าวลึกเหนือ	อ่าวลึก	7
45	วัดคลองท่อม	คลองท่อม	คลองท่อมใต้	คลองท่อม	7
46	วัดคลองพน	คลองพน	คลองพน	คลองท่อม	7
47	วัดคลองแรด	คลองแรด	คลองพน	คลองท่อม	5
48	วัดทรายขาว	ทรายขาว	ทรายขาว	คลองท่อม	7
49	วัดบางคราม	บางคราม	คลองท่อมเหนือ	คลองท่อม	4
50	วัดพุดินนา	พุดินนา	พุดินนา	คลองท่อม	9
51	วัดพรุเตย	พรุเตย	เพหลา	คลองท่อม	5
52	วัดควนใหม่	ควนใหม่		คลองท่อม	5
53	วัดเพหลา	เพหลา	เพหลา	คลองท่อม	6
54	วัดช่องแบก	ช่องแบก	เขาเขน	ปลายพระยา	7
55	วัดบ้านตัวอย่าง	บ้านตัวอย่าง	เขาเขน	ปลายพระยา	9
56	วัดเขาต่อ	เขาต่อ	เขาต่อ	ปลายพระยา	9
57	วัดบ้านนา	บ้านนา	เขาต่อ	ปลายพระยา	7
58	วัดโคกแซะ	บกกะห้อง	คีรีวง	ปลายพระยา	7
59	วัดถ้ำวาริรินทร์	บางเหลียว	คีรีวง	ปลายพระยา	6
60	วัดสหกรณ์ซอย ๘	สหกรณ์	คีรีวง	ปลายพระยา	7
61	วัดนทีมุขาราม	ปากน้ำ	ปลายพระยา	ปลายพระยา	7
62	วัดบางเงิน	หาดถั่ว	ปลายพระยา	ปลายพระยา	8
63	วัดบางเหียน	บางเหียน	ปลายพระยา	ปลายพระยา	9

ที่	ชื่อวัด	หมู่บ้าน	ตำบล	อำเภอ	จำนวนพระสงฆ์
64	วัดเจริญทรวงศ์	เสม็ดจวน	ดินอุดม	ลำทับ	17
65	วัดลำทับ	ลำทับ	ลำทับ	ลำทับ	21
66	วัดคลองขนาน	คลองขนาน	คลองขนาน	เหนือคลอง	9
67	วัดโคกยาง	โคกยาง	โคกยาง	เหนือคลอง	9
68	วัดบางฝั่ง	บางฝั่ง	โคกยาง	เหนือคลอง	7
69	วัดธรรมาวุทธธรรมาราม	คลองเสียด	ปกาสัย	เหนือคลอง	17
70	วัดปกาสัย	ปกาสัย	ปกาสัย	เหนือคลอง	12
71	วัดโคกเคี่ยม	ห้วยมัด	ห้วยยูง	เหนือคลอง	6
72	วัดห้วยคราม	ห้วยคราม	ห้วยยูง	เหนือคลอง	7
73	วัดท่านุ่นราษฎร์พัฒนาราม	ท่านุ่น	เหนือคลอง	เหนือคลอง	9
74	วัดพานิชรัตนานุกูล	เหนือคลอง	เหนือคลอง	เหนือคลอง	11

ภาพที่ 3.1 กลุ่มประชากร

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการสุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้เป็นไปตามความน่าจะเป็น (Non Probability Sampling) และเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) คือ พระสงฆ์ ที่อยู่ในจังหวัดกระบี่ จำนวน 15 รูป เหตุที่ผู้วิจัยเลือกพระกลุ่มนี้มาทำการวิจัย เพราะเป็นพระที่มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองได้แก่

ที่	ฉายาเจ้าอาวาส	วัด	อายุ	พรรษา	การศึกษา	
					ทางโลก	ทางธรรม
1	พระใบฎีกามาศ สมาจารี	วัดเจริญทรวงศ์	80	20	ป.4	นธ.เอก
2	พระอธิการประดิษฐ์ อธิปัญโญ	เฉลิมพนมเขต	71	11	ป.4	นธ.เอก
3	พระปัญญาวุฒรรวมคณี ขนุดิโก	แก้วโกรวาราม	79	54	ป.4	น.ธ.เอก
4	พระวิมลธรรมคณี ยโสธโร	กระบี่น้อย	65	42	ปริญญาตรี	ปธ.2 นธ.เอก
5	พระครูสุวิมลธรรมานุกูล ฐิตสิริ	วัดนาเหนือ	52	31	ม.ศ.3	นธ.เอก
6	พระกริธา อิสสุโร	วัดไสไทย	47	24	ป.6	นธ.เอก

ที่	ฉายาเจ้าอาวาส	วัด	อายุ	พรรษา	การศึกษา	
					ทางโลก	ทางธรรม
7	พระอธิการสุภาพ ฐมฺมปาโล	วัดทรายขาว	50	20	ป.7	นธ.เอก
8	พระครูพิศาลพัฒนานนุยุตฺตปริณฺทโก	มหาธาตุวชิรมงค คด	45	18	ป.4	น.ธ.เอก
9	พระปลัดน้อย กตฺตสาโร	วัดบางเหียน	50	14	ป.4	น.ธ.เอก
10	พระครูศรีธรรมวรุฑฺฐ สิริมนุญโญ	วัดโกกาทจฺจาท มาตย์	50	29	ปริญญาโท	ปธ.9,นธ.เอก
11	พระสมุห์ธีระเทพ ญาณวิโร	วัดโคกเคี่ยม	38	14	ปริญญาโท	นธ.เอก
12	พระมหาวิรัช ฐิตสุทฺโธ	ธรรมวรุฑฺฐสรณ ราม	35	15	ปริญญาตรี	ปธ.5,นธ.เอก
13	พระมหาสมพล ฐมฺมวิคโก	ปานุราชประชา สรรค์	44	22	ปริญญา เอก	ปธ.6,นธ.เอก
14	พระปลัดวีระศักดิ์ ฉนฺทรมฺโม	วัดคลองท่อม	31	6	ป.6	นธ.เอก
15	พระมหาจํารูญ รตนราโม	วัดควนสบาย	46	25	ป.6	ปธ.6,นธ.เอก

ภาพที่ 3.2 กลุ่มตัวอย่าง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการศึกษาดังนี้

2.1 การใช้แบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้างจากกลุ่มตัวอย่างหรือกลุ่มเป้าหมาย

ได้แก่ เจ้าคณะจังหวัด เจ้าคณะอำเภอ เจ้าคณะตำบลและเจ้าอาวาส จำนวน 15 รูป จากพระสงฆ์ที่อยู่ในจังหวัดกระบี่ โดยแบ่งคำถามออกเป็น ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจของพระสงฆ์ในเรื่องพุทธศาสนาและการเมืองในระบอบประชาธิปไตย

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นและทัศนคติเกี่ยวกับการเมืองในระบอบประชาธิปไตย

ส่วนที่ 4 บทบาทของพระสงฆ์ในการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ

2.2 การสังเกตการณ์ โดยเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของทางวัด เช่น การฟังเทศน์ การเข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา หรือกิจกรรมที่หน่วยงานต่างๆ ของภาครัฐ ที่เกี่ยวข้องกับพุทธศาสนา

2.3 การสร้างเครื่องมือวิจัย ผู้วิจัยออกแบบเครื่องมือในการวิจัย ดังนี้

2.3.1 ศึกษาจากวัตถุประสงค์ กรอบแนวคิด และการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง แล้วนำมาตั้งเป็นคำถามแบบปรนัย

2.3.2 ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาว่าตรงกับวัตถุประสงค์ กรอบแนวคิด และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องหรือไม่

2.3.3 ขอความเห็นจากอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญ เพื่อช่วยตรวจสอบความถูกต้องของเครื่องมือในการวิจัย

2.3.4 เมื่อได้รับอนุมัติแล้ว ส่งเครื่องมือในการวิจัยไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของคำถาม

2.3.5 เมื่อเครื่องมือในการวิจัยได้รับความเห็นชอบจากผู้เชี่ยวชาญเรียบร้อยแล้ว ทำการลงเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการดำเนินการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง โดยผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์พระสงฆ์ที่อยู่ในจังหวัดกระบี่ จำนวน 15 รูป ด้วยตนเอง ดังนี้

3.1 พระสงฆ์ในเขตอำเภอเมือง จำนวน 6 รูป จากจำนวนทั้งหมด 18 รูป ได้แก่

- 3.1.1 พระปัญญาวัชรธรรมคณี ขนุดิโก เจ้าอาวาสวัดแก้วโกรวาราม
- 3.1.2 พระวิมลธรรมคณี ยโสธรโร เจ้าคณะจังหวัดและเจ้าอาวาสวัดกระบี่น้อย
- 3.1.3 พระครูศรีธรรมสุข สิริมุนฺญโย เจ้าอาวาสวัดโกคาจุฑามาศย์
- 3.1.4 พระมหาสมพล ฐมฺมวิตกโก เจ้าอาวาสวัดปานุราชประชาสรรค์
- 3.1.5 พระกริธา อิศฺสโร เจ้าอาวาสวัดไสไทย
- 3.1.6 พระมหาจํารุญ รตนฺราโม เจ้าอาวาสควนสบาย

3.2 พระสงฆ์ในเขตอำเภอเขาพนม จำนวน 1 รูป จากจำนวนทั้งหมด 12 รูป ได้แก่

- 3.2.1 พระอธิการประดิษฐ์ อธิปฺญโย เจ้าอาวาสวัดเฉลิมพนมเขต

3.3 พระสงฆ์ในเขตอำเภอคลองท่อม จำนวน 2 รูป จากจำนวนทั้งหมด 9 รูป ได้แก่

- 3.3.1 พระปลัดวีระศักดิ์ ฉนฺทชฺมโม เจ้าอาวาสวัดคลองท่อม
- 3.3.2 พระอธิการสุภาพ ฐมฺมปาโล เจ้าอาวาสวัดทรายขาว

3.4 พระสงฆ์ในเขตอำเภอเหนือคลอง จำนวน 2 รูป จากจำนวนทั้งหมด 9 รูป ได้แก่

3.4.1 พระสมุห์ธีระเทพ ญาณวิโร เจ้าอาวาสวัดโลกเคี่ยม

3.4.2 พระมหาวิรัช ฐิตสุตฺโต เจ้าอาวาสวัดธรรมาวุทธธรรมาราม

3.5 พระสงฆ์ในเขตอำเภอปลายพระยา จำนวน 1 รูป จากจำนวนทั้งหมด 10 รูป ได้แก่

3.5.1 พระปลัดน้อย กตฺสาโร เจ้าอาวาสวัดบางเหียน

3.6 พระสงฆ์ในเขตอำเภออ่าวลึก จำนวน 2 รูป จากจำนวนทั้งหมด 13 รูป ได้แก่

3.6.1 พระครูสุวิมลธรรมานุกุล ฐิตสิริ เจ้าอาวาสวัดนาเหนือ

3.6.2 พระครูพิศาลพัฒนานานุยุต ปุรินฺทโก เจ้าอาวาสวัดบางโทอง

3.7 พระสงฆ์ในเขตอำเภอลำทับ จำนวน 1 รูป จากทั้งหมด 2 รูป ได้แก่

3.7.1 พระใบฎีกามาศ สมาจรี เจ้าอาวาสวัดเจริญทรวงศ์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การทำวิจัยเรื่อง บทบาทของพระสงฆ์กับการสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของไทย : กรณีศึกษาจังหวัดกระบี่ ผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการสัมภาษณ์แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

4.1 นำข้อมูลที่ได้จากสัมภาษณ์มาแจกแจงและจัดเป็นหมวดหมู่ตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดวิจัย

4.2 นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาจัดระบบร่วมกับข้อมูลข้อมูลจากเอกสารเพื่อทำการวิเคราะห์

4.3 ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการพรรณนาวิเคราะห์ และนำเสนอผลการวิเคราะห์ใน

บทที่ 4